

Status for vejprojekterne i Infrastrukturplan 2035 ifølge regeringens forslag til finanslov 2025

Stigende investeringer i statens veje

Investeringerne i anlæg af veje stiger som følge af den politiske aftale om Infrastrukturplan 2035 fra juni 2021. I notatet er alle beløb i (forventet) prisniveau 2025.

Forslag til finanslov 2025				BO1	BO2	BO3
Bruttoudgifter i mio. kr. i 2025-priser	2023R	2024B	2025F	2026	2027	2028
28.21.10. Vejdirektoratet, administration	489	426	320	302	319	315
28.21.20. Anlæg af hovedlandeveje	1.998	2.402	4.155	4.860	6.939	8.822
28.21.21. Mindre anlægsprojekter	687	1.580	609	567	651	575
28.21.23. Tilskudspulje	276	300	339	142	107	107
28.21.30. Kapitalbevarende vedligehold	870	1.247	1.162	1.291	1.019	1.227
28.21.31. Drift og vintertjeneste	942	965	896	882	868	855
I alt	5.262	6.919	7.480	8.044	9.902	11.900

R: Regnskab, B: Budget. F: Forslag til Finanslov 2025. BO: Budgetoverslagsår.

Kilde: Forslag til finanslov 2025. §28 Transportministeriet, §28.21. Vejdirektoratet.

28.21.10. Vejdirektoratet

Kontoen vedrører administration, myndighedsopgaver, planlægning, formidling af viden samt udarbejdelse af beslutningsgrundlag som forundersøgelser og miljøundersøgelser. Udgifterne er lavere end i de senere år. Bilag 1 viser igangværende undersøgelser.

28.21.20. Anlæg af hovedlandeveje

Kontoen viser bevillinger til anlæg af motorveje, øvrige hovedlandeveje og tunneler samt broer. Investeringerne stiger markant. Der er budgetteret med en stigning fra 2,0 mia. kr. i 2023 til 2,4 mia. kr. i 2024. Herefter vil investeringerne stige til 4,2 mia. kr. i 2025 og til 4,9 mia. kr. i 2026. Der er yderligere vækst til 6,9 mia. kr. i 2027 og til 8,8 mia. kr. i 2028.

Markedet

Vejdirektoratet vurderer, at interessen for at afgive tilbud har været tilfredsstillende. I 2. halvår 2023 lå vinderpriserne og Vejdirektoratets overslag således tæt på hinanden. Vejdirektoratet skønner, at i de kommende år vil vi kunne opleve ekstra prisstigninger som følge af knaphed på ressourcer og problemer med leverancer samt krigen i Ukraine.

Vejdirektoratet skal i 2024 og i de kommende år udbyde en lang række større entrepriser i henhold til Infrastrukturplan 2035. Overslagene for projekterne er baseret på de historiske priser, der ved igangsættelsen af de enkelte projekter er fremskrevet med indeksering af bevillingerne på finansloven.

Transportministeriet og Vejdirektoratet overvåger markedet. Transportministeren orienterer løbende forligskredsen bag aftalen om Infrastrukturplan 2035 om situationen på markedet

med hensyn til priser og materialer. For eksempel var de faktiske prisstigninger gennem 2. halvår i 2023 større end indeksreguleringen af bevillingerne på finansloven.

Politikerne tager stilling til igangsætning af et projekt, når de har opdateret viden om priser og materialer, hvilket kan fremkalde forsøg på besparelser eller træk på reserverne.

Anlægsbudgettering

I midten af 00'erne blev en række af statens vejprojekter sat i bero på grund af underbudgettering. Det medførte, at regeringen i efteråret 2006 indførte "Ny Anlægsbudgettering" med reserver på 30 % af projekternes basisoverslag – der er den skønnede pris, for at kunne finansiere fordyrelser, som opstår ved uforudsete hændelser og ufuldstændig viden.

Vejdirektoratet disponerer over en projektreserve på 10 % af basisoverslaget – som er den skønnede pris for et projekt, til at finansiere fordyrelser.

Herudover var 20 % af basisoverslaget projektets bidrag til den centrale reserve, som er en porteføljereseve på Transportministeriets konto §28.11.13. Adgang til reserven skal godkendes af Finansministeriet. Da alle igangværende projekters bidrag puljes, kan et projekt få tildelt mere fra den centrale reserve, end projektet selv har bidraget med.

Transportministeriet besluttede i 2019, at den samlede reserve reduceres fra 30 % til 15 % af basisoverslaget for vejprojekter igangsat efter 2020. Projektreserven er stadig 10 % af basisoverslaget, mens bidraget til den centrale reserve er 5 % af basisoverslaget. For baneprojekter samt bro- og tunnelprojekter er reserven fortsat 20 % af basisoverslaget.

Fra indførelsen af Ny Anlægsbudgettering i efteråret 2006 til efteråret 2019 var vi forskånet for pandemi og krig i Ukraine. For så vidt angår priser for produkterne på anlægsmarkedet er Verden ikke længere som i årene før 2020. Derfor mener jeg, at vejprojekternes bidrag til den centrale reserve bør sættes op fra 5 % til 20 % af basisoverslaget.

Vejprojekter i regeringens forslag til finanslov 2025

Tabellerne viser projektbevillinger, der består af basisoverslaget plus projektreserven, som Vejdirektoratet disponerer over. Projektbevillingerne er her eksklusive projekternes andele af den centrale reserve, der er på transportministeriets konto §28.11.13.

I teksten i dette afsnit er der imidlertid tale om de enkelte projekters samlede bevilling eller totaludgift, som består af basisoverslaget plus projektreserven og den centrale reserve.

Anlægsarbejderne med den nye Storstrømsbro er godt i gang. Broen ventes at åbne for biler i slutningen af 2025 og for tog i 2027. Totaludgiften er 5,2 mia. kr. til anlæg af broen og nedrivning af den gamle. Der er frigivet 807 mio. kr. fra den centrale anlægsreserve på lov om tillægsbevilling i 2023. Vejdirektoratet stiller likviditet til rådighed for entreprenøren.

Herefter følger igangværende projekter i Infrastrukturplan 2035 af juni 2021:

På forslaget til finanslov 2025 er totaludgiften 3.027 mio. kr. til 3. etape af motorvejen til Kalundborg. Efter ekstra prisstigninger fik projektet i år midler fra den centrale reserve.

Den eksisterende 20 km. vej mellem Regstrup og Svebølle udbygges til motorvej. Mellem Svebølle og Kalundborg anlægges 10 km. motorvej, som ventes at åbne i 2028.

Vejdirektoratets projektbevillinger i forslag til finanslov 2025:

Mio. kr. 2025-priser	2024	2025	2026	2027	2028	Senere
Storstrømsbroen	449	369	159	51	580	
Infrastrukturplan 2035:						
Motorvej til Kalundborg 3. etape	220	438	561	555	1.051	
Udbygning E45/E20 ved Kolding	11	127	173	169	271	
Udbygning E45 Vejle-Skanderborg	729	1.577	1.007	592		
Udbygning E45 Aarhus S-Aarhus	408	627	400	925		
Tilslutning E45 Aarhus N-Randers N	86	148				
Hillerødmotorvejens forlængelse	86	214	160	434	258	
Opgradering til 2+1 Ålbæk-Skagen	27	7	28	79	122	
Øget kapacitet Rute 15, Herning-Ringkøbing	87	114	271	266	546	
Udvidelse af Amagermotorvejen	33	106	408	609	499	459
Opgradering Rute 11, Korskro-Varde	16	121	191	148	24	
Tredje Limfjordsforbindelse	4	112	363	946	1.472	5.305
Tværvæg-Frederikssund	0	2	40	159	380	3.055

Alle beløb i tabellen er eksklusive projekternes andel af den centrale reserve.

Kilde: Forslag til finanslov 2025 af den 30. august 2024

Der er afsat et totalbudget på 800 mio. kr. til udbygning af 7 km. af E 45 / E 20 Nord om Kolding. Der er foretaget integration med puljeprojektet Støjskærm ved Taulov, og det har medført ny budgettering på forslaget til finanslov 2025. De projektforberejdede arbejder er i gang. Udvidelsen med et ekstra spor i hver retning ventes at blive taget i brug i 2028.

Til udbygning af 38 km af E 45 Østjyske Motorvej Vejle (Hornstrup)-Skanderborg S er der afsat et totalbudget på 4.494 mio. kr. Der er udarbejdet implementeringsplan for insektkorridor i rabatterne langs motorvejen. Alle broentrepriser er under udførelse. Udvidelsen med et ekstra spor i hver retning og udvidelsen af kapaciteten i tilslutningsanlæggene 55, 56a og 57 ventes at blive færdig i 2027.

Til udbygning af E 45 Aarhus S-Aarhus N er der afsat et totalbudget på 2.712 mio. kr. til udvidelse af den 16 km. motorvej med et ekstra spor. Anlægsarbejderne med de første 6 km. af strækningen inklusive broer er i gang. Udvidelsen ventes at være færdig i 2027.

Der er afsat et totalbudget på 300 mio. kr. til ombygning af tre tilslutningsanlæg (TSA) på E45 Nordjyske Motorvej mellem Aarhus N og Randers N. Det er TSA 39 ved Randers N, TSA 40 ved Randers C og TSA 43 ved Sdr. Borup. Projektet blev i år integreret med puljeprojektet Samkørselspladser ved Randers, så budgettet er revideret på forslaget til finanslov 2025. Anlægsarbejderne er påbegyndt i 2024 og forventes at blive afsluttet i 2025.

Der er afsat 1.260 mio. kr. i totalbudgettet til 13 km forlængelse af Hillerødmotorvejen, så motortrafikvejen kan udvides til en 4-sporet motorvej. Projektet er i år integreret med puljeprojekterne Udvidelse af Overdrevsvejen til 4 spor, Roskilde-Overdrevsvej tilpasninger og

Krydsombygning Nordhøjvej, Hillerød. Der er foretaget revision af budgettet på forslaget til finanslov 2025. Forligskredsen besluttede 12. juni 2024 at igangsætte udbygningen af de sydligste 9 km fra Allerød til nord for tilslutningsanlæg 34. Det samlede projekt sprænger anlægsbudgettet. Forlængelsen af motorvejen ventes at blive taget i brug i 2027.

Der er 286 mio. kr. til 11 km. opgradering af Rute 40 Ålbæk-Skagen til 2+1 vej. Projektet venter på en tilbagemelding fra EU-Kommissionen om Natura 2000 området. Tidsplanen vil blive revideret, når der foreligger en afklaring. Åbningsåret bliver tidligst 2028.

Til øget kapacitet ved udbygning til 2+1 vej på 38 km af Rute 15 Herning-Ringkøbing er totalbudgettet 1.360 mio. kr. Budgettet er forhøjet efter integration med puljeprojektet Rute 15: 2+1 vej mellem Langerdølvej og Røgind, og dermed er det også revideret på forslaget til finanslov 2025. De forberedende arbejder er i gang. Åbningsåret ventes at blive 2028.

Der er et totalbudget på 2.211 mio. kr. til udvidelse af 9 km. af Amagermotorvejen for at forbedre fremkommeligheden og vejbetjeningen af Avedøre Holme samt for at reducere støjen. Planlægningen igangsættes i efteråret 2024, og projektet ventes afsluttet i 2029.

Regeringen har afsat et totalbudget på 523 mio. kr. til opgradering af 10 km. af Rute 11 mellem Kors kro (øst for Esbjerg Lufthavn) og Varde med et ekstra spor. Anlægsarbejderne udføres i perioden 2024-2026.

Der er et totalbudget på 9.087 mio. kr. til Tredje Limfjordsforbindelse mellem E 45 Nordjyske Motorvej i syd og E 39 Hirtshalsmotorvejen i nord. Projektet omfatter anlæg af 20 km motorvej vest om Aalborg og hen over øen Egholm. Motorvejen føres i tunnel under Limfjordens sydlige løb og over Nørredyb på en lavbro. Udarbejdelsen af udbudsstrategi sker i 2. halvår 2024. Anlægsarbejderne ventes påbegyndt i 2026, så vejen kan åbne i 2034.

Regeringen har afsat et totalbudget på 3.801 mio. kr. til anlæg af 21 km motorvej mellem Tværvæg (Syd for Smørum) og J.F. Willumsens Vej i Frederikssund. Ifølge Infrastrukturplan 2035 skal anlæg af 3. etape af Frederikssundmotorvejen igangsættes i 2026. I 2024-26 gennemføres miljøkonsekvensvurdering af skitseprojektet fra 2021 samt nye beregninger af de anlægs- og samfundsøkonomiske, trafikale, støjmæssige og klimamæssige effekter.

Ifølge Transportministeriets Anlægsstatus, juli 2024, har Folketinget den 14. maj 2024 vedtaget anlægslov om udvidelse af Øresundsmotorvejen med et spor i hver retning fra Vestamager til Københavns Lufthavn i henhold til Infrastrukturplan 2035. Det godkendte totalbudget er 802 mio. kr. Udarbejdelse af detailprojekt og miljøkonsekvensvurdering er i gang. Åbningsåret er 2029. Projektet er endnu ikke på forslaget til finanslov 2025.

Hovedlandevej ejet af tredjepart: Nordhavnstunnel

Vejdirektoratet er bygherre for anlægsarbejdet med Nordhavnstunnelen. Alle udgifter afholdes af Københavns Kommune og By & Havn på nær forberedelse af Østlig Ringvej og strækningen Færgelandsvej-Kattegatvej, som finansieres af Lynetteholmen I/S. Efter færdiggørelsen vil tunnelen blive overdraget til Københavns Kommune som en kommunevej. Totaludgiften er budgetteret til 4,6 mia. kr. Tunnelen forventes at åbne for trafik i 2027. I Infrastrukturplan 2035 forlænges Nordhavnstunnelen til Lynetteholm som led i en Østlig Ringvej, som skal forbinde Helsingørmotorvejen i nord med Øresundsmotorvejen i syd.

Se også bilag 2, der viser Vejdirektoratets projekter under forberedelse.

28.21.21. Mindre anlægsprojekter & Transportpuljer

Kontoen dækker investeringer i bedre trafiksikkerhed og fremkommelighed samt i mindre støj. Transportpuljer er bevillinger til bedre trafikal sammenhæng mellem land og by, støjbekæmpelse, cyklisme, ladeinfrastruktur, trafiksikkerhed og rasteplasser.

Der er kraftig stigning i 2024 og stort fald i 2025 til et lavere niveau end i 2023. Faldet i 2025 skyldes, at nogle puljeprojekter bliver udført som integrerede dele af større anlægsprojekter, så der foretages "rebudgettering" af den samlede bevilling for transportpuljerne.

28.21.23. Tilskudspulje

Kontoen omfatter statens medfinansiering af kommunale cykelstier og veje samt projekter til bedre trafiksikkerhed og tilskud til undersøgelser og ladeinfrastruktur. Mange cykelstier finansieres 50/50 af staten og kommunerne. Bevillingen stiger fra 2023 til 2025, hvorefter der er udsigt til et meget lavere niveau.

28.21.30. Vedligeholdelse af statens veje

Det er tale om kapitalbevarende vedligeholdelse af belægninger, broer og bygværker samt mindre aktiviteter som autoværn, vildthejn, tavler, pumper, brønde, ledninger, grøfter, lys, brolægning og signalanlæg samt toiletfaciliteter, så det er muligt at bevare kapitalværdien. Belægninger er udskiftning af nedbrudte slidlag og bærelag samt lapninger og afstribning.

Med aftalen om vinterhjælp af september 2022 blev 350 mio. kr. (2023-priser) flyttet fra 2023 til 2024. Herefter blev 250 mio. kr. (2023-priser) flyttet fra 2024 til 2025 som følge af omfordeling af de udskudte projekter i forlængelse af aftale om vinterhjælp af september 2023. Der er således en markant stigning i 2024 og et fald i 2025.

Ifølge Transportministeriets Anlægsstatus, juli 2024, er behovet for kapitalbevarende vedligeholdelse i 2024 ca. 57 mio. kr. større end bevillingen. I 2025 ser behovet og bevillingen ud til at blive næsten lige store. I Infrastrukturplan 2035 er 2,9 mia. kr. (2022-priser) fordelt over 2022-35 til øget vedligeholdelse af statens veje og udlægning af klimavenlig asfalt.

28.21.31. Drift og vintertjeneste

Løbende drift omfatter beredskab til håndtering af hændelser og vejdrift som græsslåning, beplantning, affaldshåndtering, renholdelse og reparationer. Der er også tilsyn, trafikledelse og statistik. Vintertjeneste er overvågning og glatførebekæmpelse samt snerydning. Den samlede udgiftsbevilling er omkring 0,9 mia. kr. om året.

Finn Bo Frandsen, cand.polit.
Konsulent for Dansk Vejforening
1. september 2024

